

Pulgis Andriušis (tikra pavardė Fulgencijus Andriusevičius). Gimė 1907 m. kovo 31 d. Tauragnų vls. Gaidžių k. Mirė 1970 m. gruodžio 19 d. Adelaidėje (Australijoje). Rašytojas, vertėjas. M. Miškinio paruoštas, įstojo į Utenos „Saulės“ g-ziją, kurioje baigė penkias klases. 1926 m. baigė Kauno „Aušros“ g-ziją. Vėliau mokėsi meno m-kloje. Jos nebaigęs, Kauno univ. studijavo lituanistiką. Buvo guvus, šnekus, humoristas, gabus kalboms, bendradarbiavo spaudoje, rašinėdamas humoristinius vaizdelius daugiausia iš kaimo gyvenimo, rašė teatro temomis. 1928 m. su žydėliu, gavęs iš prezidento leidimą, keliavo arkliu ir kitu transportu po Europą. Aplankė Angliją, Ispaniją, pasiekė net Maroką, pasiruošė versti Servantesą. Į Gaidžius jis buvo pasikvietęs A. Žmuidzinavičių, J. Mikėną, P. Cvirką. Išitraukė į esperantų veiklą, leido šapirografu parašytą laikraštėlį „Šepšeliada“, lankė B. Sruogos vedamus teatro seminarus. Klaipėdoje dirbo dviejų laikraščių redakcijose. Be to vertė R. Dorgeles romaną „Mediniai kryžiai“ ir kt., paskelbė kelionių apybraižų, literatūros ir teatro kritikos straipsnių, atsiminimų ir kt. Už knygas „Sudiev, kvietkeli“ ir „Rojaus vartai“ paskirtos literatūrinės premijos.

Viktoras Andriušis gim. 1908-01-10 Tauragnų vls. Gaidžių k. JAV dailininkas, tapytojas, dekoratorius. 1925 m. baigė Kauno g-ziją, 1931 m. – Kauno meno m-klą. 1931–1944 m. Valstybės teatro scenografas ir vyr. dailininkas. Lietuvos dailininkų sąj. narys. Sukūrė dekoracijų dramos, operos ir baleto spektakliams. 1944 m. pasitraukė į Vakarų, gyveno Vokietijoje, vėliau JAV ir ten kūrė dekoracijas lietuviškiems spektakliams.

Mataušas Balčiūnas (slapyvardis Medinis) (1855-1927) gimė Taurapilio k. Knygnešys. Spaudą platino 1888–1904 m. Iki 21 m. gyveno namuose, dirbo žemę, tarnavo kariuomenėje, vėliau išvyko į Žemaitiją, paragintas kun. Mykolo Šaikūno, platino spaudą. Gabeno ją iš Tilžės arkliais, keisdamas roges, vežimus. Bevežantį sučiupo, nuvarė į Salaką, iš kur pabėgo. Paskui vėl, pirkęs arklių, vežė knygas, vėl net Ariogaloj buvo sučiuptas. Važinėjo į Eržvilką. Platino knygas Anykščių, Utenos, Salako, Užpalių, Daugailių, Tverečiaus, Švenčionių, Adukiškio apl., aprūpindavo kelių regionų spaudos platintojus. Ir pats, ilgais trinityčiais apsilvilkęs, knygas nešiojo didelėse vidinėse kišenėse. Slėpdavęs ten, kur niekas neprieina. Ne sykį buvo pagautas, sumuštas. Apie jį buvo rašyta „Knygnešyje“, tarpukario periodikoje.

Juozas Bivainis gim. 1944-03-19 Utenos aps. Šeimatis k. Socialinių mokslų habil. dr. (1993), prof. (1994). 1962 m. baigė Tauragnų vid. m-klą, 1970 m. VISI, specialybė – inžinierius ekonomistas. 1962–1964 m. Vilniaus skaičiavimo mašinų gamyklos darbininkas. 1964–1970 m. Statybos organizacijų meistras, inž., vyresn. inž. Nuo 1970 m. VISI, Vilniaus Gedimino technikos univ. mokslinis bendradarbis, doc., prof. Nuo 1994 m. Ekonomikos ir privatizacijos instituto (nuo 2000 m. – Lietuvos ūkio ministras) direktorius. Dėsto automatizuotų valdymo sistemų, marketingo, vadybos, įmonių organizavimo ir valdymo, firmos strategijos ir kt. disciplinas. Rytų Europos demokratijos instituto narys (Vašingtonas), leidinių „Pinigų studijos“ ir „Verslo ir komercinės teisės“ redakcinių kolegijų narys, Lietuvos ūkio ministerijos kolegijos narys, Lietuvos nepriklausomos viešųjų pirkimų ginčų nagrinėjimo komisijos narys, VGTU vadybos ir administravimo mokslo krypties kvalifikacijos komisijos pirmininkas ir kt. visuomeninių organizacijų narys, Tarptautinės informatizacijos akademijos akademikas (1999).

Danielius Eidukas gim. 1934-04-26. Utenos aps. Pilkenių k. Inžinierius radiotechnikas, technikos mokslų dr. (1970), prof. (1972), nusipelnęs meno veikėjas (1984). 1944–1948 m. mokėsi Tauragnų prog-zijoje. 1957 m. baigė KPI. Dirbo radijo gamyklose. 1972–1988 m. KPI prof., katedros vedėjas, nuo 1988 m. – KTU prof., Lietuvos valstybinės premijos laureatas (1973), LMA narys korespondentas (1976), Rusijos MA Garbės akademikas (1993). Paskelbė per 600 mokslo darbų, apie 500 mokslinių straipsnių ir tezių, 6 monografijas, 24 mokslo priemones, apie 70 straipsnių, kandidatinių disertacijų ir autoreferatų konsultantas. 1964–1994 m. žurnalų „Radioelektronika“, „Radijo matavimai“, „Elektronika ir elektrotechnika“ ats. redaktorius. Nuo 1979 m. – LMA radiotechnikos probleminės tarybos pirmininkas.

Kazys Gineitis (1895 m. rugpjūčio 13 d. Tauragnai – 1965 m. vasario 2 d. Čikaga) – Lietuvos diplomatas. 1915 m. mokėsi Rygos politechnikos mokykloje, dalyvavo slaptoje lietuvių moksleivių kuopelėje. 1916 m. persikėlė į JAV. 1917–1919 m. „Draugo“ redaktoriaus padėjėjas, 1919 m. „Lietuvos“ redaktorius. 1919 m. baigė Čikagos universitetą. 1920–1931 m. dirbo Lietuvos pasiuntinybėje Londone, nuo 1928 m. generalinis konsulas. 1931 m. bendrovių „Maistas“ ir „Pienocentras“ prekybos atstovas, nuo 1932 m. Lietuvos pasiuntinybės žemės ūkio atašė. 1949 m. grįžo į JAV, gyveno Čikagoje.

Antanas Gineitis gim. 1860-01-18 Skiemonių parapijoje, Remeikių k., mirė 1936-06-28 Tauragnuose. Visuomenės veikėjas, 1905 m. Vilniaus seimo dalyvis, 1917 m. dirbo organizaciniame komitete, parengiant Vilniaus konferenciją. Anksčiau rėmė knygnešius, rašė į spaudą. Saldutiškio aps. viršininkas. Tauragnuose buvo ūkininkų, tautininkų sąj. vadovas. Tauragnų dv. paveldėtojas (su broliu Pranciškumi). Ūkį tvarkė jo žmona Teklė Žulytė, Noliškio dv. savininko Kazio sesuo. 1907-10-30 jo namuose buvo atidarytas „Saulės“ m-klos mergaičių skyrius. Sūnus Kazys buvo Lietuvos atstovas Londone.

Pranciškus Gineitis gim. 1884-09-10 Tauragnuose. Mirė 1941-12-12 Sibire, lageryje. Pedagogas. 1913 m. baigė Panevėžio realinę m-klą, 1913 m. mokėsi Petrapilio psichoneurologijos institute, 1914–15 m. Kijevo komercijos institute, 1930–35 m. – VDU Teisės fak. 1915 m. vokiečiams okupavus Lietuvą, pradėjo kurti prad. mokyklas. 1916–1918 m. Utenos prad. m-klos vedėjas. 1917 m. dalyvavo lietuvių konferencijoje Vilniuje. Vienas iš Utenos „Saulės“ g-zijos steigėjų ir 1918 m. – direktorius, Švietimo ministerijos įgaliotinis Utenos aps. 1918–27 m. Utenos prad. m-klų inspektorius, vėliau Kalvarijos, Kretingos, Anykščių vid. m-klų mokytojas. 1939–1941 m. Utenos g-zijos mokytojas. 1941-06-14 ištremtas Krasnojarsko kraštą. Čia 1941-12-12 mirė. Prieš Pirmąjį pasaulinį karą bendradarbiavo „Aušrinėje“, vėliau vilniškiam „Lietuvos aide“, „Laisvėje“, „Ryte“, „XX amžiuje“. Išleido knygas „Bežiedžiai arba sporiniai augalai“ (1931, 1935). „Žiediniai augalai“ (1935).

Kazimieras Gaivenis gim. 1934-01-18 Utenos aps. Stučių k. Kalbininkas, humanitarinių mokslų kandidatas (1969), nostr. dr. (1993). 1954 m. baigė Vilniaus 1-ąją vid. m-klą. 1959 m. VVU, įgijo lietuvių kalbos ir literatūros specialybę. 1959–2000 m. Lietuvių kalbos ir literatūros (dabar Lietuvių kalbos) instituto vyr. laborantas, atsakingas red., jaunesnysis ir vyresn. mokslinis bendradarbis, vėliau Terminologijos skyriaus vadovas. Penkių knygų autorius ir bendraautoris: „Mažas žodžių pasaulis“, V. 1987, „Kalbotyros terminų žodynas“ V. 1990, „Terminologijos taisyklės“ V. 1992 ir kt. Lietuvos ir užsienio mokslo leidiniuose paskelbė 50 straipsnių.

Pranas Gasparonis (anksčiau Gasperavičius, Gasperaitis) gim. 1910-09-24 Utenos vls. Juodiškių vs. Dailininkas, inžinierius. Baigė Utenos „Saulės“ prog-jos 5 klases, 1942 m. – Kauno aukštesniąją technikos m-klą. Elektrotechnikos inžinierius. Mokėsi Kauno ir Vilniaus univ., karo metais dirbo matematikos mokytoju. Utenos amatų m-kloje. Karui baigiantis, kaip atsargos leitenantas įstojo į Vietinę rinktinę. Vėliau buvo nacių suimtas ir, su P. Plechavičiaus štabu, išvežtas į Salaspilio (Latvija) koncentracijos stovyklą, iš kurios atsидūrė Vokietijoje. Ten internuotas, gyveno Tiuringijoje, vėliau nuvyko į JAV, į Los Angeles, kur studijavo skulptūrą miesto koledže, vėliau Otis meno institute. Tautodailininku buvo tarpukario metais. Parodose dalyvavo nuo 1970 m. Los Angeles, Čikagoje, Long Biče, Vilniuje (1988), Kaune. Be skulptūrų iš medžio, marmuro, plastiko, bronzos, sukūrė tautodailės, keramikos darbus, o taip pat apie 50 antkapinių paminklinių lentų Los Angeles kapinėse lietuviams, kurių amžino poilsio vietoje ant sienos padarė didelę lentą su poeto B. Brazdžionio eiliuotu tekstu. Skulptūros: „Šeima“, „Laisvės Lietuvai“, „Tremtinė“, „Šokis“, Žemelei Lietuvos“, „Dieve, man padėk“, M. Biržiškos, B. Brazdžionio, Alės Rūtos, J. Gliaudos ir kt. biustai. Jo darbus yra skelbė išėivijos lietuvių žurnalai, dailės antologijos, iš jų 1994 m. A. Kezio anglų kalba išleistoje knygoje „Lietuvių dailininkai Šiaurės Amerikoje“.

Antanas Gasperaitis gim. 1931-10-12 Utenos aps. Juodiškių k. pedagogas, kraštotyrininkas, Garbės kraštotyrininkas (1990), literatas. 1951 m. baigė Utenos berniukų vidurinę m-klą, 1978 m. VPI lietuvių kalbos ir literatūros fak. Dirbo mokyt. (1953–1955) Kvyklių septynmetėje, (1955–1963) Šnieriškių aštuonmetėje, (1963–1964) Skudutiškio aštuonmetėje mokyklose, 1964–1965 m. laikraščio „Lenino keliu“ redakcijoje, 1965–1971 m. Utenos „Laboratorinių elektros krosnių gamykloje“, 1971–1980 m. vyresn. moksliniu bendradarbiu, UKM 1980–1991 m. „Utenos zonos jungtiniame knygyne“ direktoriaus pavaduotoju. Paruošė kraštotyros leidinius: „Utenos zonos jungtinio knygyno istoriją“ (2 dalys), „Šeimos istoriją“ (3 dalys), lankstinukus apie knygnešius, tautodailininkus, rašytojus, rašė straipsnius, skirtus Utenos krašto kultūrai, spausdino „Indrajoje“, „Utenyje“, „Santaroje“, „Šaltinyje“, 1996 m. išleido eilėraščių rinkinį „Sušildyk, židiny, mane“, 1998 m. knygą apie rašytojus, švietėjus – „Tave papuošt žadėjom“. 2000 m. išleido eilėraščių knygą „Drevėje Dievulis budi“. Spaudoje pasirašinėjo pseudonimais – P. A. Vyžinta, A. Juodiškis, G. Juodis. 2000 m. jam paskirta Utenos raj. savivaldybės kultūros ir meno premija.

Vincas Grašis gim. 1870-07-20 Tauragnų vls. Taurapilio k. Mirė 1930-07-02 Ukmergėje. Kunigas, visuomenininkas, publicistas. Mokėsi Daugpilio realinėje m-kloje, Petrapilio kun. seminarijoje, 1893 m. išventintas kunigu, dirbo vikaru Mogiliove, Babinovičių lietuvių par-joje, vėliau Slucke, atverdamas daug stačiatikių į katalikybę. Sužinojus Stolypinui, buvo iškeltas į Oršą, kur 12 m. išbuvo klebonu. 1917 m. išrinktas į Petrapilio seimą, stojo už Lietuvos nepriklausomumą nuo Rusijos. Organizavo lietuvių šelpimą. Bolševikai 1920 m. jį suėmė, 20 mėn. laikė kalėjimuose, kankino. 1921 m. ištrėmė iš Rusijos. Atvykęs į Tauragnus, dirbo vikaru. 1926 m. įstojęs į marijonus, po metų buvo Ukmergės marijonų vyresnysis, dirbo lenkų g-zijos kapelionu Ukmergėje. Nuo 1897 m. bendradarbiavo spaudoje, pasirašinėjo slapyvardžiais. Parašė ir išleido „Atsiminimus iš bolševikų nelaisvės“ (1927). Būdamas Lietuvių mokslo d-jos nariu, daug paaukojo įvairioms draugijoms, laikraščiams. Vaižgantas sakė, jog iš tokių žmonių „šventieji darosi“.

Adolfas Ivanauskas gim. 1866 m. Tauragnų vls. Kaboriškių k. Mirė 1946 m. ten pat. Tautodailininkas, kryždirbys. Pradėjo statyti ornamentuotus kryžius savo gimtajame krašte. Ilgaamžis meistras taip pat drožė dievukus, tekino. Pirmąjį Kaboriškių kryžių padarė dar jaunystėje. Darė kryžius Sėloje, šv. Jono Degutinėse, Vareikiuose. Pasitelkė sūnus – Joną, Steponą, Juožą. Gražius kryžius pastatė Utenoje, Bažnyčios g. 1928 m. ir Linkmenyse. Jų kopijos neseniai pastatytos buvusiose vietose. Kryžiai dvejopos formos: vieni panašūs į zarasiškius, neornamentuotais stiebais. Toks tebestovi Kaboriškėse, ir Utenos, Linkmenų tipo – iki žemės papuošti lietuviška ornamentika. Jo kryžių yra nufotografuotų dail. Ad. Varno. Trečia rūšis jo darbų – stoginės koplytėlės – pakelė į Kirdeikius, Kalytiškės k. Degutinėse. Tauragnuose 1944 m. buvęs jo kryžius sudegė.

Kazys Juršys gim. 1897-01-16 netoli Tauragnų, Utenos apskrityje, gimė Kazys Juršys, aktorius, režisierius. Jis vaidino "Vilkolakio", Kauno valstybiniame dramos teatruose, režisavo spektaklius Šiaulių, Klaipėdos teatruose. Mirė 1967 m.

Jonas Kunigėlis gim. 1880 m. Tauragnų vls. Jauniškių dv., mirė 1932-02-13 ten pat. Kunigas, švietėjas, kilęs iš pasiturinčios išsilavinusios šeimos. 1905 m. Kunigėliai dalyvavo (ir net vadovavo) tų metų įvykiuose. Baigęs progimnaziją Dvinske (Daugpilyje), įstojo į Vilniaus kun. seminariją. Vysk. E. Roppo 1906 m. išventino kunigu. 1906–1907 m. Dysnos, 1907–1909 m. Volkovysko (Baltarusija) vikaras. 1909–1911 m. Kruonio, vėliau Dubingių klebonas. 1911–1918 m. Šešuolių–Nemaniūnų, 1924 m. Nedzingės, 1924–1925 m. Stakliškių, 1925–1929 m. Labanoro, 1929–1930 m. Kernavės klebonas. Mėtytas po Vilnijos kraštą, nuo 1930 m. iki mirties be pareigų gyveno gimtinėje, kur ir mirė.

Vidmantas Mačerauskas gim. 1951-07-03 Utenos r. Grašių k. 1951–1957 m. gyveno tremtyje – Krasnojarsko krašte. Inžinierius. Technikos mokslų dr. (nostr. 1993), doc. (1986). 1969 m. baigė Tauragnų vid. m-klą, 1974 m. – KPI. 1976–1979 m. aspirantas, 1974–1976 m. KPI mokslinis bendradarbis, 1979–1983 m. Valdymo sistemų katedros asistentas, 1983–1992 m. doc., 1992–1995 m. KTU Valdymo teorijos katedros vedėjas, nuo 1995 m. Valdymo technologijų katedros vedėjas. 1968–1987 m. stažavosi Drezdeno technikos, 1997 m. – Runo (Vokietija) universitetuose. Paskelbė per 40 mokslinių straipsnių. Lietuvos automatinio valdymo nacionalinio komiteto, kompiuterininkų, politinių kalinių ir tremtinių sąjungų narys.

Eleonora Marčiulionienė (Lukšaitė) gim. 1912-06-12 Tauragnuose. Dailininkė keramikė. 1937 m. baigė Kauno meno m-klos keramikos klasę. Vaikystėje su šeima gyveno Rusijoje. Būdama 10 metų grįžo į Lietuvą. Iš viso Lietuvoje išgyveno 14 metų. Keramiką, Kauno amatų m-kloje dėstė iki 1944 m. Studijavo Čekoslovakijoje. 1937 m. pelnė apdovanojimus Paryžiaus pasaulinėje parodoje. Pasitraukusi į Vokietiją, dėstė keramiką Taikomosios dailės institute Freiburge. 1949 m. išvyko į Australiją, 1956 m. į Čikagą. Jos darbai eksponuoti Vokietijoje, Niujorke, Čikagoje, Sidnėjyje. Čikagoje 1957 m. sukūrė glazūruotus, spalvotus „Kryžiaus kelius“ Marijonų koplyčiai. Ji yra dekoravusi šv. Kazimiero bažnyčią Niujorke. Ji – viena iškiliausių keramikių mūsų šiandieninėje dailėje. Liaudies meno temomis sukurti darbai: „Pavasaris“, „Išdraskė vaikai mano lizdelį“, „Paskutinis kraujo lašas“, religinėmis temomis: „Madona“, „Kryžiaus keliai“, „Dangaus karalienė“ ir kt.

Ina Marčiulionytė (gim. 1963 m. kovo 31 d. Tauragnuose, Utenos r.) – Lietuvos diplomatė, kultūros vadybininkė. 1980 m. baigė Tauragnų vidurinę mokyklą, 1986 m. – Vilniaus universiteto Filologijos fakultetą, lietuvių kalbos ir literatūros specialybę. Specializavosi vertimų srityje. 1986–1988 m. buvo Šalčininkų rajono laikraščio „Lenino priesakai“ korespondentė, vyr. redaktoriaus pavaduotoja. 1989–1990 m. – žurnalo „Gimtoji kalba“ skyriaus redaktorė. 1991–1999 m. – Atviros Lietuvos fondo kultūros, švietimo programų direktorė, nuo 1996 m. – Atviros Lietuvos fondo namų direktorė. 1999–2003 m. – Lietuvos kultūros viceministrė. 2003–2010 m. – ambasadorė, Lietuvos nuolatinė atstovė prie UNESCO. 2004 m. I. Marčiulionytė buvo išrinkta į Pasaulio paveldo komitetą, o 2005–2006 m. šiam komitetui pirmininkavo. Nuo 2007 m. – UNESCO Vykdomosios tarybos vicepirmininkė, Būstinės komiteto pirmininkė, Tarpvyriausybinių Konvencijų dėl kultūrų raiškos įvairovės apsaugos ir skatinimo komiteto vicepirmininkė. 2009 m. Ina Marčiulionytė buvo bendra Baltijos šalių kandidatė į UNESCO Generalinio direktoriaus pareigas. Rinkimus laimėjo Bulgarijos atstovė Irina Bokova. 2010-2011 m. I. Marčiulionytė buvo URM ambasadore ypatingiems pavedimams, koordinavo Rytų partnerystės programas. Nuo 2011 m. rugsėjo mėn. – URM Lotynų Amerikos, Afrikos, Azijos ir Okeanijos departamento direktorė.

Audrius Musteikis gimė 1972-01-18 Pilkenių km., Utenos raj. Baigė Tauragnų vid. mokyklą. 1990–1995 m. Vilniaus universitete studijavo lietuvių filologiją, 1995–1997 m. visuotinę literatūrą. 1993 m. ir 1997 m. stažavosi Italijoje, Università Italiana per stranieri (Perugia), 1993 m. Latvijos universiteto Tarptautinėje vasaros mokykloje. Dirbo „Dienovidžio“, „Dialogo“ redakcijose, vertimo biuruose, buvo žurnalo „Cosmopolitan“ knygų apžvalgininkas. Šiuo metu dienraščio „Lietuvos Žinios“ korespondentas.

Verčia iš italų, portugalų, ispanų kalbų. Žanrai: proza, poezija, esė, vaikų ir jaunimo literatūra. Yra išvertęs tekstų „Comunione e Liberazione“ ir Fokoliarų judėjimų Lietuvoje reikmėms, dalį Didžiojo 2000 metų jubiliejaus liturgijos. Lietuvos literatūros vertėjų sąjungos narys. Pirmoji vertimo publikacija 1993 m. Išleido poezijos knygą „Kartieji migdolai“, 2006.

Juozas Musteikis gim. 1896-12-08 Tauragnų vls. Stučių k. Mirė 1957-11-29 Čikagoje. Pulkininkas. Mokslus pradėjo Utenoje. Rygoje baigė karo mokyklą. Kovojo su vokiečiais. Lietuvos savanoris, dalyvavo kovose su lenkais. Apdovanotas Vyčio Kryžiumi. 1949 m. emigravo į JAV.

Kazys Musteikis (1894 m. lapkričio 22 d. Stučiuose, Tauragnų valsčius – 1977 m. birželio 6 d. Čikagoje) – Lietuvos karinis ir valstybės veikėjas, Lietuvos kariuomenės brigados generolas. 1915 m. baigė Oranienbaumo praporščikų mokyklą, 1915 m. I Pasauliniame kare tarnavo Rusijos imperijos kariuomenėje, kovėsi fronte, buvo sužeistas. 1917–1918 m. – Lietuvių atskirojo bataliono Rovne vado E. Adamkavičiaus adjutantas. Grįžęs į Lietuvą stojo savanoriu į Lietuvos kariuomenę. Tarnavo apsaugos štabe, Vilniaus, Kauno komendantūrose. 1920–1921 m. – Automobilių bataliono šarvuočių būrio vadas, dalyvavo kovose su Lenkijos kariuomenės daliniais. 1921–1924 m. Šarvuočių diviziono, Šarvuočių rinktinės vadas. 1924 m. išvyko į Vieną, kur 1928 m. baigė aukštąją prekybos mokyklą. 1928 m. grįžo į kariuomenę, 1928–1930 m. Aviacijos viršininko padėjėjas (pavaduotojas), Karo mokyklos inspektorius, Aukštųjų karininkų kursų lektorius. 1930 m. išvyko į Briuselį, kur 1932 m. baigė generalinio štabo akademiją, paskirtas Lietuvos kariuomenės Vyriausiojo štabo Generalinio štabo valdybos 1-ojo skyriaus viršininku, 1934 m. laikinai ėjo Vyriausiojo štabo viršininko pareigas. 1934–1938 m. – Karo mokyklos viršininkas. 1937 m. brigados generolas. 1938–1940 m. XIX, XX ir XXI Ministrų kabinetuose krašto apsaugos ministras. 1939 m. kovo mėn. Vokietijai atplėšus Klaipėdos kraštą su generolu J. Černiumi pasiūlė A. Smetonai sudaryti vyriausybę ne vien iš tautininkų, pasiūlymas priimtas. 1939 m. rugsėjo mėn. prasidėjus Lenkijos–Vokietijos ir Antrajam pasauliniam karui rėmė Lietuvos neutralitetą, buvo prieš A. Hitlerio raginimą lietuviams pulti Vilnių. TSRS įteikęs ultimatumą Lietuvai 1940 m. birželio 14–15 naktį vyriausybės posėdyje ragino atmesti jį ir ginklu priešintis TSRS kariuomenei. Birželio 15 d. jis iškvietė iš Marijampolės 9-ąjį pėstininkų pulką, kad šis pridengtų A. Smetonos pasitraukimą į Vokietiją ir simboliškai pasipriešintų TSRS kariuomenei, pulkas išžygiavo, bet Vilkaviškyje buvo sustabdytas. Tą pačią dieną pats pasitraukė į Vokietiją. 1941 m. per Vokietijos okupaciją grįžo į Lietuvą, 1942–1944 m. – Verslų ūkio inspekcijos direktorius Kaune. 1944 m. vėl pasitraukė į Vokietiją, 1949 m. persikėlė į JAV. Dalyvavo lietuvių išeivijos visuomeninėje veikloje, buvo Karininkų ramovės seniūnas.

Antanas Musteikis (1958 m. sausio 28 d. Stūgliai, Utenos rajonas – 1991 m. liepos 31 d. Medininkai. Palaidotas Vilniuje, Antakalnio kapinėse.) – Lietuvos nepriklausomybės gynėjas, muitininkas, vienas Medininkų žudynių aukų. 1980 m. baigė Vilniaus profesinę technikos mokyklą. 1977–1978 m. dirbo Utenos melioracijos statybos valdyboje darbininku, 1978–1990 m. Vilniaus baldų projektavimo ir konstravimo biure. Nuo 1990 m. gruodžio mėn. – Vilniaus muitinės inspektorius. 1991 m. liepos 31 d. budėjo Medininkų pasienio poste. Nužudytas su kitais budėjusiaisiais.

Ema Mikulėnaitė (Emilė Mikulėnaitė, gim. 1935 m. lapkričio 29 d. d. Musteikiai, Tauragnų valsčius) – Lietuvos rašytoja. 1950 m. baigė Tauragnų progimnaziją, 1954 m. Švenčionių pedagoginę mokyklą. 1961 m. baigė Vilniaus universiteto istorijos ir filologijos fakultetą. 1954–1956 m. Skaudvilės rajono Rutkiškių septynmetės mokyklos mokytoja. 1962–1964 m. Valstybinės politinės ir mokslinės literatūros leidyklos, (vėliau leidykla „Mintis“) korektorė, Mažosios lietuviškosios tarybinės enciklopedijos redakcijos korektorė, 1964–1966 m. Vilniaus universiteto filosofijos katedros vyresn. laborantė, 1966–1971 m. žurnalo „Kultūros barai“ teatro skyriaus redaktorė, 1973–1974 m. ir 1975–1977 m. Lietuvos SSR kultūros ministerijos Meno reikalų valdybos repertuarinės-redakcinės kolegijos narė. Nuo 1973 m. Lietuvos rašytojų sąjungos narė. Kūrybą pradėjo skelbti 1962 m. Parašė jausmingų novelių, atspindinčių jaunos herojės nuotaikas ir psichologijos būseną, dorinės problematikos pjesių, inscenizacijų. Iš rusų, lenkų, prancūzų kalbų išvertė pjesių.

Vincentas Miškinis (1868 m. birželio 20 d. Tauragnuose – 1940 m. spalio 14 d. Naujame Strūnaietyje) – kunigas, draudžiamosios lietuviškos spaudos platintojas. Palaidotas Strūnaičio kapinėse. Baigė Vilniaus kunigų seminariją, kunigu įšventintas 1897 m. Paskirtas vikaru į Trakus. 1898 m. – Čiobiškio klebonas.

1899 m. – Kernavės klebonas. 1902 m. perkeltas į Budslavą (Vileikos dekanatas). 1909 m. perkeltas į Pivašiūnus. 1911 m. perkeltas į Varanavą (Balstogės dekanatas). 1922 m. perkeltas į Sužionis ir tais pačiais metais į Strūnaitį.

Platino liet. spaudą, palaikė ryšius su Vilniuje gyv. kun. Juozu Ambraziejumi, kuris 1899 m. žandarų agentui Pranui Petruševičiui sakė, jog Vincentas Miškinis esąs Lietuvos šviesuolis. Lietuviškos spaudos gaudavo iš Molėtų valsčiuje gyvenusių knygnešių. Pas Vincentą Miškinį lankydavosi knygnešiai iš Suvalkų gubernijos ir Kaišiadorių.

Kęstutis Rastenis gimė 1950 m. lapkričio 21 dieną Utenoje. 1968 m. baigė Tauragnų vidurinę mokyklą, 1973 m. Vilniaus Universiteto istorijos fakultetą. 1978 m. baigė filosofijos, sociologijos ir teisės instituto filosofijos istorijos aspirantūrą. Dirbo „Minties“ leidykloje vyr. moksliniu redaktorium. Pirmieji eilėraščiai respublikinėje spaudoje pasirodė 1967 metais. Kęstutis Rastenis yra Lietuvos Rašytojų sąjungos narys. Iš anglų kalbos išvertė filosofinius veikalus: D. Hume'o „Žmogaus proto tyrinėjimas“, T. Hobbeso „Leviatanas“, E. Gellnerio „Tautos ir nacionalizmas“ ir kt. Išleido poezijos rinkinius „Išgludinti požymiai“, „Tolimas miestas“, „Vienas nakty Suomijoje“, „Strindbergo kavinėje“.

Gintaras Ribokas gim. 1960-06-17 Utenos r. Tauragnuose. Geografijos mokslų dr. (2000). 1978 m. baigė Utenos antrąją vid. m-klą, 1983 m. - VVU gamtos fak., geografijos dėstytojas. 1983-1987 m. Respublikinės agrochemijos laboratorijos dirvožemininkas. 1987-1996 m. Geografijos instituto asistentas, 1996-2000 m. doktorantas. Nuo 2000 m. to instituto mokslinis bendradarbis. Vienas ir su bendraautoriais paskelbė 16 straipsnių, dalyvavo 9 respublikinėse ir tarptautinėse konferencijose. Yra Lietuvos geografų ir Europos krantų sąjungų narys.

Antanas Ryliškis gim. 1936-01-17 Utenos aps. Ryliškių k. Gamtos mokslų dr. (1991). Biologas. 1949 m. baigė Tauragnų progimnaziją, 1953 m. Utenos antrąją vid. mokyklą, 1963 m. VVU Gamtos fakultetą. 1953–1958 m. Vytėnų bandymų stoties Rojaus padalinio bandymų technikas, jaunesnysis mokslinis bendradarbis. 1958–1965 aspirantas, mokslinis bendradarbis. 1956–1969 m. vyr. mokslinis bendradarbis. 1969–1976 m. VVU Gamtos mokslų fak. vyr. mokslinis bendradarbis. Nuo 1976 m. laisvai praktikuojantis mokslo darbuotojas, daugiausia vaismedžių genetikos ir selekcijos srityse. Išvedė 6 agrastų (Ginučiai, Žiliniai, Kirdeikiai, Lūšiai, Bajorai ir Daunoriai), 6 juodųjų serbentų veisles, iš kurių vienai pripažinta autorystės teisė. Išvesdamas agrastų veislę „Ginučiai“ taikė eksperimentinės mutagenezės metodą. Yra tarptautinės agrastų ir serbentų augintojų asociacijos narys. Paskelbė mokslinių straipsnių.

Albertas Ruzgas gim. 1925-07-09 Utenos aps., Sėlės k. Bibliografas, kultūros istorikas. 1958 m. baigė Vilniaus kultūros–švietimo technikumą (bibliotekininko specialybę), 1966 m. VVU (bibliotekininko specialybę). 1949–1954 m. Sėlės klubo – skaityklos vedėjas. 1954–1961 m. Sėlės, 1962–1963 m. Skudutiškio (Molėtų raj.) bibliotekos vedėjas. Nuo 1965 m. Knygų rūmų bibliografas, 1982–1986 m. Periodinių leidinių retrosp. bibliografijos skyriaus vedėjas. Bibliogr. veikalų „Lietuvos TSR spauda“ (t. 2, kn. 2, 1982) ir „Lietuvos TSR bibliografija“ A serijos II tomo (kn. 1–2 1958–86) vienas iš sudarytojų. Bibliografinio žodyno „Lietuvių rašytojai“ (t. 1, 1979) vienas iš autorių. Parengė bibliografinę rodyklę „Jurgis Dovydaitis“ (1986). Sudarė teminių eilėraščių rinkinį „Kalbėti motinos tarpe“ (1990). Enciklopedijų bendradarbis. Partizanų laikraščio „Aukštaičių kova“ talkininkas (parūpindavo popieriaus, rašinių ir kt.), rezistentų žurnalo „Alma Mater“ bendradarbis (slapyvardis A. Samanius). Periodikoje paskelbė kelis mažesnės apimties bibliografinius veikalus, straipsnių iš lietuvių spaudos ir literatūros istorijos, bibliografijos ir bibliotekininkystės. Sukaupė medžiagą autoriniam lietuvių spaudos slapyvardžių žodynui.

Lijana Stundžė, humanitarinių mokslų daktarė. 1986 m. baigė Utenos r. Tauragnų vidurinę mokyklą. 1993 metais VU baigė komunikacijos ir informacijos studijas, 1995–2000 m. studijavo VU doktorantūroje. 2000 m. apgynė humanitarinių mokslų daktaro disertaciją „Motėrų judėjimo informacinis aprūpinimas“. Dirba lektore Vilniaus universiteto Komunikacijos fakultete ir Lyčių studijų centre.

Antanas Sviklius gim. 1927-02-07 Utenos aps. Šeimaties k. Chirurgas. Prof. (1979 m.). 1934–38 m. mokėsi Šeimaties prad., 1938–1940 m. – Tauragnų prad., 1940–1946 m. – Utenos vid. m-klose. 1952–1956 m. baigė VVU medicinos fak., 1961–1964 m. – VVU aspirantas, 1952–1961 m. – Vilniaus resp. klinikinės „Raudonojo kryžiaus“ ligoninės chirurginio skyriaus gydytojas ir vedėjas. 1964–1968 m. – VVU Fakultetinės chirurgijos katedros asistentas, 1968–1977 m. – docentas, 1977–1980 m. – profesorius. 1980–1990 m. – VVU medicinos fak. Abdominalinės chirurgijos klinikos profesorius. Docentas (1970 m.), habilituotas mokslų dr. (1976 m.). Patobulino tulžies pūslės ir latakų ligų diagnostikos metodus. Daugelio mokslinių darbų autorius ar bendraautoris. Išleido knygas: „Tulžies pūslės ir latakų lėtinių ligų diagnostika“ (1970 m.), „Tulžies pūslės ir latakų ligos“ (1973 m.), „Kasos ligos“ (1977 m.), „Storosios žarnos ligos“ (1995 m.), „Žarnų operacijos“ (1987 m.) ir kt., parašė per 70 mokslinių straipsnių.

Bonifacas Stundžia gim. 1952-11-21 Utenos r. Daunorių k. Lietuvių kalbininkas, habil. dr. (1996 m.), Milano kalbotyros d-jos narys korespondentas (1983 m.), Lietuvos mokslo tarybos narys (1992–2000 m.), ekspertas (nuo 2000 m.), Valstybinės kalbos komisijos narys (nuo 1992 m.), mokslinio žurnalo „Baltistica“ redaktorius (nuo 1996 m.). 1968 m. baigė Šeimaties aštuonmetę m-klą, 1971 m. – Tauragnų vid. m-klą. 1976 m. baigęs VVU (lietuvių kalbos ir literatūros specialybę su klasikinės filologijos specializacija), paliktas jame dirbti asistentu; 1977–1980 m. VVU Baltų filologijos katedros aspirantas (moksl. vadovas prof. V. Mažiulis), 1987 m. suteiktas doc., 1997 m. – prof. vardas. Nuo 1996 m. Baltų filologijos katedros vedėjas, nuo 1997 m. Filologijos fak. dekanas. 1987 m. stažavosi Latvijos, 1992 ir 1993 m. Lundo (Švedija), 1999 m. Frankfurto 2000–2001 m. Miunsterio (Vokietija) universitetuose. 1995 m. lietuvių ir latvių kalbas dėstė Oslo (Norvegija) universitete, 1989–2001 m. skaitė paskaitų Italijos, Latvijos, Lenkijos, Švedijos ir Vokietijos universitetuose. Nuo 1980 m. dalyvavo keliolikoje tarptautinių kalbotyros konferencijų Lietuvoje, Latvijoje, Estijoje, Lenkijoje, Italijoje, Izraelyje, Danijoje. Filologijos mokslų kandidato (nostrifikuota kaip humanitarinių mokslų daktaro) disertacija – „Giminės kategorija ir daiktavardžio giminių bei kamienų variantai baltų kalbose (*o-/â ir iio/ç* kamienai)“ (1981 m.); šia tema paskelbė straipsnių Lietuvos žurnaluose „Baltistica“, „Kalbotyra“, „Lietuvių kalbotyros klausimai“ ir kitur, užsienio leidiniuose. Habilitacinio darbo pagrindą sudarė monografija „Lietuvių bendrinės kalbos kirčiavimo sistema“ (VU, 1995, XIII, 218 p.). Baltų kalbų kirčiavimo klausimais paskelbė daug straipsnių Lietuvoje ir užsienyje. Parašė vadovėlį „Lietuvių kalbos kirčiavimas. Mokytojo knyga“ (Baltos lankos, 1996, 151 p.). Kartu su M. Klusiu spaudai parengė 1545 prūsų kalbos katekizmą – pirmąjį žinomą spausdintą baltų paminklą („Pirmoji prūsų knyga“, Pradai, 1995, 167 p.), su R. Šepetyte – mokyklai ir plačiajai visuomenei skirtą Martyno Mažvydo Katekizmą (Baltos lankos, 1996, 151 p.). Redagavo ir spaudai parengė T. G. Šulco ir K. Sapūno lietuvių kalbos gramatiką ir jos lietuvišką vertimą („Sapūno ir Šulco gramatika“=„Compendium Grammaticae Lithvanicae“, Mokslo ir enciklopedijų leidybos institutas, 1997, 335 p.; vertė K. Eigminas). Vienas iš „Lietuvių kalbos žinyno“ (Šviesa, 1998) autorių (skyrius „Kirčiavimas“, p. 381–428). Iš ukrainiečių kalbos išvertė A. Nepokupno knygą „Baltai slavų giminaičiai“ (Mokslas, 1983, 203 p.). Lietuvos ir kitų šalių filologinėje spaudoje paskelbė per 90 straipsnių, recenzijų, tezių, informacijų įvairiais baltų ir lietuvių kalbotyros bei jos istorijos klausimais, ypač akcentologijos, morfologijos, fonetikos ir dialektologijos. Taip pat paskelbė daugiau kaip 50 populiarių kalbinių straipsnių Lietuvos periodikoje.

Jonas Jaunutis Strazdas gim. 1886-04-10 Tauragnų vls. Strazdų k. Mirė 1972-03-06 Vilniaus raj. Antaviliuose. Literatas, mėgėjų teatro veikėjas, vertėjas, spaustuvininkas. Baigęs Daugėliškio pradžios m-lą, vaidino Vilniuje mokėsi fotografijos. 1900–1919 m. dalyvavo „Vilniaus kanklių“, „Rūtos“, Vilniaus lietuvių artistų bendrovės veikloje, vaidino, režisavo scenos mėgėjų spektaklius, 1911 m. su tėvu Kazimieru Strazdu ir Alfonsu Vėgėle, Vilniuje įsteigė spaustuvę. 1911–1914 m. redagavo ir leido tęstinį leidinį „Teatras“. 1924–1925 m. išvyko į JAV. Niujorke atidarė „Švyturio“ knygyną, bet po metų likvidavo ir grįžo į Lietuvą. 1928–1944 m. dirbo „Spindulio“ bendrovės spaustuvėje. Rašė pjeses, vertė.

Kazimieras Strazdas gim. 1864-10-06 Tauragnų vls. Strazdų k. Mirė 1943-09-23 Kaune. Knygnešys, spaustuvininkas, daraktorius, publicistas. Jono Strazdo tėvas. Kunigo S. Gimžausko vargonininkas ir padėjėjas platinant draudžiamą spaudą. Redagavo „Naują ir seną elementorių. (1905, 1906 m.). Su sūnumi ir žentu Adolfu Vėgėle turėjo knygų leidybos bendrovę. Buvo „Vilniaus Garso“ atsakingasis redaktorius. Iš Vilniaus persikėlė į Kauną. Dirbo „Švyturio“, „Spindulio“ spaustuvėse.

Romualdas Šimkūnas gim. 1934-07-05 Utenos aps. Vyžių k. Gamtos mokslų dr. (nostr. 1993), doc. (1976). 1950 m. baigė Tauragnų aštuonmetę m-klą. 1956 m. – Leningrado 101-ąją vid. m-klą, 1963 m. LŽŪA, įgijo mokslinio agronomo specialybę. 1963–1965 m. Lietuvos veterinarijos mokslinio tyrimo instituto eksperimentinio ūkio vyr. agronomas. 1965–1971 m. LMA botanikos instituto aspirantas, mokslinis bendradarbis. 1971–1978 m. Vilniaus universiteto mokslinio tyrimo sekretorius, mokslinis sekretorius. 1978–1994 m. VVU gamtos fakulteto vyr. mokslinis bendradarbis. Išleido knygas: „Virusai – derliaus priešai“ V., 1971, „Kur netilsta paukščių daina“. V., 1963, „Ežerų šviesa“ V., 1978, „Tavęs ieškojau ir radau“ V. 1990, „Kaip padidinti augalui apetitą“ ir kt., 1980 ir kt. Per 40 mokslinių straipsnių virusologijos ir vitaminų tankumo augalininkystėje ir apie 200 mokslo populiarinimo straipsnių.

Juozas Šimkūnas gim. 1939-01-26 Utenos r. Balčių k. Matematikos mokslų dr. (nostr. 1993), doc. (1971). 1956 m. baigė Tauragnų vidurinę mokyklą, 1962 m. – VPI, 1967 – VVU aspirantūrą. Kvalifikacija – matematikos ir braižybos mokytojas, matematikas. 1967–1971 m. VPI asistentas, vyresn. dėstytojas, 1971–1976 m. doc., 1976–1980 m. Alžyro liaudies demokratinės respublikos Orano universiteto docentas. Nuo 1980 m. VPI (universiteto) docentas. Išleido knygas: vadovėlio aukštesniosioms mokykloms „Matematika“ 1 (kartu su B. Gedvaiša ir R. Šileikiene), vadovėlio „Matematika“ 2 (su B. Gedvaiša) bendraautoris. Kartu su autorių kolektyvu išleido vadovėlius vidurinių mokyklų 7, 8 ir 9 klasėms, šioms klasėms uždavinynus ir mokytojo knygas, šešios mokymo priemonės VPU matematikos specialybės studentams. VPI dėsto geometriją, matematinę analizę ir įvairius šių disciplinų specialiuosius kursus. Matematikos draugijos narys, matematikos mokytojų atestacinės kvalifikacinės komisijos pirmininkas. Apdovanotas Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministerijos pirmąja premija už mokymo priemonių komplektą „Matematika VII klasei“ (1999).

Petras Šimkūnas, docentas, gamtos mokslų daktaras. 1978 m. baigė Utenos r. Tauragnų vidurinę mokyklą. Dirba Geologijos ir geografijos institute. Geologijos ir mineralogijos katedros vedėjas. Vienas ir su bendraautoriais yra publikavęs daug mokslo straipsnių, dalyvavo bei pristatė pranešimus tarptautinėse mokslinėse konferencijose ir seminaruose Didžiojoje Britanijoje, Lenkijoje, Švedijoje, Norvegijoje, Prancūzijoje ir kt.

Stasys Šimkūnas gim. 1947-01-27 Utenos aps. Vyžių k. Inžinierius, doc. (1994). Technikos mokslų dr. (1992). 1958 m. baigė Vyžių prad., 1961 m. – Šeimatis septynmetę m-klas, 1966 m. Kauno politechnikumą, specialybė: kelių statybinės mašinos ir įrengimai. 1972 m. baigė KPI, spec. pramonės šiluminė energetika. 1966–1967 m. Švenčionių autokelių valdybos mechanikas. 1972–1986 m. KPI energetikos katedros asistentas, 1987–1992 m. to instituto vyresn. dėstytojas. 1992–1993 m. KPU Šilumos ir atomo energetikos katedros vyresn. asistentas. Nuo 1993 m. tos

katedros vyresn. dėstytojas, docentas (1994). Dėsto Taikomosios dinamikos termofikacijos ir oro kondicionavimo modelius. Paskelbė mokslinius straipsnius Kanadoje (Toronte, Monrealyje), Turkijoje (Stambule), Ispanijoje (Madride), Vokietijoje (Heidelberge), Švedijoje (Gioteborge) ir kt. Stažavosi Maskvos energetikos institute, Mančesterio (D. Britanija) univ. Paskelbė per 90 mokslinių straipsnių. Vadovauja magistrantams ir doktorantams. Yra Lietuvos šiluminės technikos inžinierių asociacijos viceprezidentas. Žurnalo „Šiluminė technika“ redkolegijos, KTU senato narys. 1968 m. dalyvavo likviduojant Černobilio elektrinės avarijos padarinius.

Eugenija Šimkūnaitė (1920 m. kovo 11 d. Novorosijske – 1996 m. sausio 27 d. Vilniuje) – gydytoja žolininkė, etnografė, habilituota gamtos mokslų daktarė. Gimė Krasnodaro krašte, Novorosijsko mieste. Tėvas, vaistininkas Pranas Šimkūnas, jau 1922 m. su šeima ir kitais pabėgėliais grįžo į Lietuvą. Tauragnuose jis įkūrė vaistinę. Baigusi Tauragnų pradžios mokyklą, įstojo į Utenos gimnaziją, kurią baigė 1937 m. Pasirinko tėvo profesiją ir 1937 m. Vytauto Didžiojo universitete pradėjo studijuoti farmaciją. 1941 m. išklausiusi kursą, pradėjo dirbti Kauno, Tauragnų vaistinėse, o 1942 m. – Vilniaus universiteto farmakognostiniame sode asistente. 1943 m. baigė universitetą. 1945 m. dirbo Vilniaus 1-osios farmacijos ligoninės vaistinės vedėja, 1947 m. Sveikatos apsaugos ministerijos Vyr. farmacijos valdyboje prekybos skyriaus inspektore, vėliau – paruošų skyriaus vedėja. 1949 m. atvažiavo į Kauną ir dirbo Kauno botanikos sode jaunesniąja mokslinė bendradarbe, ruošė disertaciją. 1950 m. rugsėjo mėn. grįžo į Vilnių ir Mokslų akademijos Biologijos institute tęsė savo mokslinį darbą. 1952 m. sausio 14 d. MA Biologijos instituto taryboje apgynė biologijos mokslų kandidatės disertaciją. 1955 m. išvažiavo į Kazachstaną dirbti Visasajunginio vaistinių augalų ūkio „Darmina“ padalinio stoties direktore. 1957 m. grįžusi į Lietuvą, vėl įsidarbino Vyr. Farmacijos valdyboje, dirbo vyr. inspektore vaistažolių paruošoms, o nuo 1969 m. įsteigus atskirą vaistažolių skyrių, paskirta jo viršininke. 1968 m. jai suteikiama aukščiausia provizorės – farmacinio darbo organizatorės kvalifikacinė kategorija. 1975 m., norėdama pasišvęsti moksliniam darbui, išėjo į pensiją. 1993 m. Lietuvos Mokslo Taryba E. Šimkūnaitei suteikė habilituotos gamtos mokslų daktarės mokslinį laipsnį. Palaidota Tauragnuose, šalia tėvų.

Zita Talaikytė gim. 1941-03-09 Utenos aps. Tauragnuose. Chemijos mokslų kandidatė (1968), nostr. dr. (1993). 1958 m. baigė Tauragnų vid. m-klą, 1963 m. – VVU chemijos fak. 1963-1967 m. LMA chemijos ir chemijos technologijos instituto aspirantė. 1968–1971 m. LMA biochemijos instituto jaunesn mokslinė bendradarbė. Nuo 1972 m. - Biochemijos instituto vyresn. mokslinė bendradarbė. Vadovauja vienai aspirantei. Su bendraautoriais paskelbė apie 100 straipsnių. VVU chemijos fakultete kelis metus dėstė mokslinės spektografijos kursą.

Sergejus Tauraitis gim. 1905 m. Tauragnuose, mirė 1961 m. Mokytojas. 1926–1927 m. mokėsi Utenos „Saulės“ g-zijoje. 1926–1942 m. Utenos aps. Avitčių, Gilužių ir Gaižiūnų prad. mokyklų vedėjas. 1928 m. baigė Mokytojų seminariją, specialybė – pradinių klasių mokytojas. 1943–1944 m. Kuktiškių pradinės mokyklos vedėjas, 1944–1961 m. Utenos 1-osios vid. m-klos rusų kalbos mokytojas, kartu 1945–1949 m. Utenos suaugusių g-zijos mokytojas. Buvo gabus, tolerantiškas, nuoširdus mokytojas.

Jurgis Tilvytis (literatūrinis slapyvardis Žalvarnis, 1880 m. balandžio 20 d. Gaidžiuose, Tauragnų valsčius, Utenos apskritis – 1931 m. gruodžio 24 d. Panevėžyje. Palaidotas Marijampolėje.) – Lietuvos kunigas, poetas, švietėjas, redaktorius.

Brolis Teofilis Tilvytis. Mokėsi Mintaujos gimnazijoje, už atsisakymą skaityti maldą rusų kalba iš Mintaujos gimnazijos pašalintas. Mokslus baigė Rusijoje, 1903 m. baigė Žemaičių kunigų seminariją.

Vikaravo Krinčine, Tauragnuose. Vėliau vikaras Pabiržėje ir Pakruojyje. 1908 m. gruodžio 20 d. 1908 m. Pajstrio klebonas, aktyviai ėmėsi Pajstrio Marijos vardo bažnyčios statybos. 1910 m. lapkričio 14 d. naujoji bažnyčia buvo pašventinta. Klebonavimo Pajstryje metais J. Tilvytis išvystė aktyvią visuomeninę veiklą: suorganizavo blaivybės draugijos skyrių, į kurį susibūrė apie

300 narių, įsteigė „Saulės“ mokyklą, įkūrė bibliotekėlę su skaitykla. Nuo 1916 m. Šėtos bažnyčios rektorius, Šėtoje įsteigė pradžios mokyklą, progimnaziją, organizavo vietos savivaldą, pats buvo valsčiaus viršaitis, organizavo savanorius Lietuvos nepriklausomybei ginti. Rėmė laisvės kovų savanorius, vargšus, kovojo už blaivybę. Parašė pavasarininkų ir blaivininkų himnus. Nuo 1927 m. Panevėžio Švč. Trejybės (Marijonų) bažnyčios rektorius. Bendradarbiavo leidiniuose „Šaltinėlis“, „Viltis“, „Lietuvių laikraštis“, „Draugija“, „Bažnytinė apžvalga“, „Tiesos kelias“ ir kituose.

Teofilis Tilvytis gimė 1904 m. sausio 28 d. Gaidžiuose, Tauragnų valsčiuje. Mirė 1969 m. gegužės 5 d. (65 metų). Veikla: poetas, prozininkas, vertėjas, spaudos darbuotojas. Brolis Jurgis Tilvytis-Žalvarnis, sūnėnas Pulgis Andriušis, sūnus Rytis Tilvytis.

Mokėsi Panevėžio, 1917–1923 m. Utenos progimnazijoje. 1923 m. išspausdino pirmuosius eilėraščius. 1923–1930 m. dirbo mokesčių inspekcijoje Kaune. 1924–1925 m. mokėsi Tautos teatro vaidybos studijoje, vaidino „Vilkolakio“ teatro spektakliuose. Nuo 1926 m. bendradarbiavo su keturvėjininkais. 1933–1940 m. (iki 1937 m. su Henriku Blazu) redagavo satyrinį savaitraštį „Kuntaplis“. 1940–1941 m. dirbo žurnalo „Raštai“ redaktoriaus pavaduotoju. 1941 m. užėjus vokiečiams, kalintas Pravieniškių koncentracijos stovykloje. 1944–1945 m. LSSR rašytojų sąjungos valdybos sekretorius, nuo 1955 m. – žurnalo „Pergalė“ redkolegijos narys. 1958–1969 m. Lietuvos SSR taikos gynimo komiteto pirmininkas. 1947–1963 m. LSSR AT deputatas. T. Tilvyčio vardu buvo pavadinta viena Utenos vidurinė mokykla (dab. Utenos Saulės gimnazija). Eiliuotą humoristiką, pasirašytą J. Bokso slapyvardžiu, spausdino periodinėje spaudoje. Kūrybos pradžioje populiarumo susilaukė literatūrinėmis parodijomis. Imituodamas parodijuojamų autorių rašymo manierą, kūrė stilistinę antrininką, parodijuojamą kūrinių perkėlinėję į familiaraus kontakto zoną, ryškino karikatūrinius pirminio teksto bruožus. Vertė A. Puškino, I. Krylovo, A. Bloko, kitų rašytojų kūrinius. Įvertinimas 1951 m. Stalino premija, 1954 m. LSSR liaudies poetas.

Silvestras Toleikis (Baužys) gim. 1861 m., mirė 1931 m. Tauragnuose. Dievdirbys, liaudies skulptorius. 1890–1907 m. gyveno Žemaitijoje, Medingėnų ir Žarėnų apl. ir Tauragnuose. Drožė koplytėlėms Šv. Izidorėlius, ariančius jaučiais, šv. Florijonus su kibirėliais ir kt. statulėles.

Veronika Valytė gim. 1908-04-22 Tauragnų vls. Pilkenių k. Mirė 1996-12-23 Utenoje. Nusipelnusi mokytoja. 1924 m. baigė keturias g-zijos klases Utenoje, 1926 m. Utenoje baigė dvimečius mokytojų kursus. 1926 m. Utenos aps. Daržinių prad. m-klos vedėja, 1935–1945 m. Tauragnų prad. m-klos mokytoja, 1945–1964 m. Utenos 1-oje vid. m-kloje I–V klasių mokytoja. 1948 m. apdovanota LATO Garbės raštu. Buvo talentinga, darbšti visuomenininkė.

Jonas Valys gim. 1906-05-01 Tauragnų vls. Pilkenių k. Mirė 1969 m. Australijoje. Teisininkas, visuomenininkas. G-ziją baigęs Kaune, studijavo teisę VDU, diplomą gavo Vilniaus univ. 1944 m. pasitraukė iš Lietuvos, Australijoje buvo Melburno Lietuvių klubo tarybos pirmininkas.

Adolfas Vėgėlė gim. 1882-10-21 Tauragnų vls. Musteikių k. Mirė 1914-05-21 Kazliškyje, (Rokiškio aps.), palaidotas Vilniuje. Žurnalistas, spaudos darbuotojas, vertėjas. Mokėsi Mintaujos g-zijoje, iš kurios buvo pašalintas, nes atsisakė eiti į stačiatikių pamaldas. Pasimokęs 1901 m. įstojo į Kauno Žemaičių kunigų seminariją, bet prof. Kriškijono vėl buvo pašalintas. Ėmė dirbti spaudoje Vilniuje – leisti savo vertimus, dirbti „Vilniaus žinių“, „Rygos garso“, „Vilties“ redakcijose. 1909–1913 m. leido „Žemdirbį“ po to jo priedą „Kooperatorių“, taip pat „Balsą“, „Teatrą“, o nuo 1912 m. ir teosofinę „Naująją srovę“. 1913 m. – su J. Rinkevičiumi, L. Gira literatūrinį žurnalą „Vaivorykštė“. Pasirašydavo slap. Musteikis. Išleido 2 laidas „Kišeninio rusiško-lietuviško žodyno“ (1906, 1920), V. Remonto „Teismas“, Koženiovskio „Pabaigtuvės“, Z. Moravskos, J. Kraševskio, J. N. Kaminskio, L. A. Dumševskio ir kt. knygas. Labai populiarios buvo „Istorijos apysakos“ (1920, 1923) – dviejų autorių knygos: St. Buračevskos „Lietuvos giriose“ ir J. Kruko „Vytauto sūnūs“. Jis – vienas pirmųjų grožinės literatūros vertėjų.

Vincas Vitkus gim. 1896-06-13 Tauragnų vls. Rūgšteliskio k. Mirė 1958-12-05 Čikagoje. Kariškis, administratorius. Petrapilyje baigė vid. m-klą ir technikos kursus. 1915–1917 m. dirbo Kaune m-kloje. 1919–1925 m. tarnavo Lietuvos kariuomenėje, dalyvavo kovose prieš lenkus. 1941–1943 m. Ukmergės aps. viršininkas, 1943–1944 m. Lietuvos savivaldos generalinis tarėjas. 1949 m. išvyko į Čikagą. Rašė policijos, teisės klausimais.

Jonas Vaicekuskas gim. 1861 m. Tauragnų vls. Meldutiškio k. Mirė 1941 m. Knygnešys. Pramokęs skaityti, knygų gaudavęs iš vietos kunigų. Kun. M. Šaikūnas jį įjungė į knygnešius. Jis dalyvavo Garšvių knygnešių org-je su J. Bielinu, K. Ūdra, Kasinausku ir kt., Tauragniškiam duodavęs lietuviškų knygų veltui. 1941 m. bolševikų nukankintas Lietuvos kalėjime.

Edvardas Vaišnoras (Ventys) gim. 1906-07-28 Tauragnų vls. Šeimaties k. Mirė 1982-04-22 Kupiškyje. Palaidotas šventoriuje. Kunigas, poetas, tremtinys. Buvo baigęs Kauno kun. seminariją ir VDU Teologijos–filosofijos fak. Kunigu tapo 1930 m. Tais metais paskirtas Baltriškių par-jos Zarasų aps. klebonu. Rašė eilėraščius. Pasirašinėjo slapyvardžiu „Ventys“. 1950 m. buvo apkaltintas bendradarbiavęs su Lietuvos partizanais ir ištremtas į Karagandą. Grįžęs (1956–66) klebonavo Biržų r., Inkūnuose, 1974–1981 m. buvo Kupiškio altarista.

Marija Žulienė (Gineitytė) gim. 1900 m. Tauragnuose, mirė 1952-02-07 Vilniuje. Agronomė. Mokėsi Voroneže, o „Žiburio“ g-ją baigė Marijampolėje. VDU studijavo mediciną, vėliau humanitarinius mokslus Gembloux. Belgijoje baigė agronomijos studijas. 1941 m. su šeima išvežta į Sibirą, ten kurį laiką buvo kolūkių agronomė. 1947 m. savarankiškai grįžus į Lietuvą, buvo vėl areštuota, 3 metus kalinta. Mirė Vilniuje, kalėjime.

Šaltiniai: Utenos krašto enciklopedija, Vikipedija, laisvoji enciklopedija.